

2017 UKIUMUT NALUNAARUT

Aallarniut

Kalaallit Nunaata isorartussusia, angallavigiuminassusia inoqarfiillu siammasissorujussuunerat pequtugalugit pingaartuuvoq, kikkunntu tamanut nunap ineriartornissaanik soqutiginnittunut, isumannaarniassallugit nuna pillugu imminneq sumiiffik orninngikkaluarlugu paasissutissanik tutsuiginarlutillu erseqqilluartunik sukkasuumik pissarsinnaanissaannik isumannaarininnissaq. Sumiiffimmi pillugit ilisimasat tutsuiginartut aaliangiisartunut, pilersuinermik ingerlatsisunut, siunnersuisartunut. sillimaniarnermik suliaqartunut, ilisimasassarsiortunut il.il. pinngitsoorneqarsinnaangillat.

Taamallu nunamut atatillugu paasissutissanik pissarsinnaanerit Asiaq sulinerani qitiulluinartuupput 1950-ip qiteqqunneraniilli, misissueqqaarnermik suliassat GTO-p ataani inissisimagallarmatali. Taamanikkumulli sanilliullugit ullutsinni paasissutissanik katersineq tamarmi digitalitit ingerlanneqalernikuvoq, GTO-p nalaani pigineqarsimangilluinnartut atorlugit.

Ullutsinnimi Asiami sulisut paasissutissanik katersisarput qaammataasat, timmisartuaqqat inuttanngitsut qangattartittakkat, silasiorfiit inuttanngitsut, georadarit nunamillu uuttortaait sakussallu malussaattillu ikigisassaanneqisut atorlugit. Katersukkat Asiaq pitsaassutsikkut isumannaarsortagai, nalilersortagai pitsanngorsarlugillu suliarisartagai, atorlugit atortut nutaaliat digitalisut, ilaatigut soorlu atorlugit GIS-imut atortussiap app-sillu qarasaasiat atorlugit internetikkut atoruminartuusut. Asiaq ilisimasanik aallaaveqartumik suliffeqarfiuvoq, sulisullu pikkorisut pingaarnerpaatut nappatigaagut. Sulisorisagullu nunarsuaq tamakkerlugu ilisimasamikkut ilinniasimasamikkullu tunngaveqartuupput, qaffasiartumik ilinniagaqarsimasuullutik sammisaminnullu immikkut piukkunnarsagaallutik ilinniarnikuullutik. Sulisuupput imminnut, taamallu aamma suliffisaminnut, piunarsaqar-figinnittuusut.

2017 ingerlasimavoq pissanganartoq suliffeqarfimmut avatangiisinut tulluussaalluni naleqqussaannermik ingerlatsiviusimasoq, Asiaq aningaasaqarniarnermini immineq suliamigut aningaasarsiorsinnaaneranut piukkunnarsaalluni. Niunerperalaartumik ingerlatseriaaseqariartuinarnermi ilisimasat piginnaanerillu ilaartorneqartuupput ilisimasassarsiornernik ineriartortisernillu siunertaqartunik suliaqarnikkut, suliffeqarfimmut taamatullu nunamut tamarmut ilisimasanik nutaanik toqqortikkanillu tunniussuisinnaanikkut.

Ukioq qaangiuttoq suliffeqarfiup iluani immikkoortortaqarfimmut tamanut ulapaarfiusimavoq. Tassanilu suliaqanerni apeqqutaasannilaq suliaq aningaasanut inatsimmit akilersorneqarluni, akilerneqarluni sullissinikkut suleqatilluunniit sullilugit pinikkut tunngaveqarnerisut, taamatuttaarlu aamma allaffissornermut atatillugu ingerlatsisoqarluni.

Isumannaarsinnaajumallugu Asiaq suliaminut tunngasut iluini pitsaanerpaanik tunniussuiuarsinnaanissaa, suliut iluini sulisunik amerlilerivoq, makku iluini: Remote Sensing, Geospatial Infrastructure aammalu 2017-imi ilisimasassarsiornerni. Eqqarsaatigalugu Asiaq 2017-imi sulisut annertunerusumik sulisunik taarsersuisariaqarsimanera, ukiup ingerlanerani aningaasaqarnikkut naammattusaarinissaq annertuumik unamminnartuusimavoq.

Silami sulianik annertunerusumik isumaginnittartut aningaasartuutit isertissinnaasallu imminnut nikingapput, ukiulli naajartulernerani tamanna ajornartorsiutaannginnerulersarluni. Aasap naajartornerani aningaasakilliorneq pequtugalugu aningaasaqarnikkut aqutsinerup iluani sukaterisoqarpoq aammalu oqimaaqatigiinngitsoqarnera aqqiissutissarsiuunneqarluni. Sipaaruteqarnerit ingerlanneqarput, aningaasarsiuutaasinnaasut misissorneqarlutik aammalu aningaasaqarnikkut ingerlatsinermi malersueqqittar-

nerit ingerlanneqarlutik minnerunngitsumik aki-
ligassiisarnert iluini. Kiisalu missingersuusio-
riaaseq nutaaq atorreqalerpoq, tamakkulu ta-
marmik ingerlanneqarlutik ukiup ingerlanerani
aningaasaqarniarneq patajaallisaavigiumallugu.
Tamakkiisumik isigalugu tassa aningasaqarnermik
aqutsineq nutaarluinnarmik ilusilersorneqarpoq,
ukiup tulliata ingerlanerani patajaatsumik inissisi-
malersussamik – suliatigut takutitsisinnaassuseq
innarlernagu aammalu sullitanut , suleqatigisanut
atuisartunullu kajungerluni aaqqiissutissanik ator-
sinnaasunik pilersuisinnaanerit ajornerulersinna-
git.

Imissaqarfissalerineq, si-laannaq avatangiisillu

Imeqarfissanik/engup nukinganik innaallagisiorfiusinnaasunik, silaannarmik avatangiisillu misissuisartugut taaneqartunut atuumassuteqartuni paasisanik katersuisarput, suliarinneqqiisarlutik Kalaallit Nunaanni innuttaasunut, suliffeqarfinnut aammalu pisortat ingerlataasiviinut ilisimatusarnermillu suliaqartunut ingerlataasanik.

Kalaallit Nunaannilu imeqarfiusinnaasut eqqaanni inuttaqaratik misissuutit Asiamit ingerlanneqarput. Ingerlaavartumillu Nukissiorfiit aammalu Inuusutissarsiornermut, Suliffissaqartitsiniarnermut, Niuernermit Nukissiornermullu Naalakkersuisoqarfik peqatigalugu ukioq 2017-imi pissutsinik malinnaaniarnermi uuttortaaviit 16-isut ingerlanneqarput.

Asiallu 2017-imi nunatta kitaani silasiutit si-laannaallu allanngorarneranik uuttortaait/misissuutit 14-it inuuttaqanngitsut ingerlappai. Sanatigullu Asiaq ilisimatusarnermut atatillugu uuttortaaviit 8-at ingerlappai aammalu Qinngorpumi Qaqortumilu misissueqqaarnertut atatillugit uuttortaaviit ingerlallugit. 2017-imilu uuttortaaviit ingerlatat marluk nutaat Siorarsiorfimmud Kangaatsiamilu mittarfeqarnissamut atatillugi ingerlanneqalerputtaaq.

Paasisat nunatsinni silasiorfinnit 40-ut sinnerlugit amerlanerusunit sulilu 2017-imi ilaneqartuneersut atorlugit katersorneqartut Asiaq nittartagaa atorlugu ingerlaavartumik saqqummiunneqartarput. Paasisat katersorneqartut aamma Mittarfeqarfiit aammalu DMI aqqutigalugit pisarsiarineqartarput. Alakkaruk <http://vejr.asiaq.gl/>.

Sulisinneqartut taakku aamma elektronisk værksted-imik ingerlataqarput. Taanna malussaatisanik, atortussanik uuttortaavinnillu pitsaalluinnartunik Asiaq siammasinnerusumik tunngaveqartu-

nik suliaanut, qitiusumik pilersuisuuvoq. Værkstedimilu sulisut 2017-imi nunatsinni uuttortaaviit 40-ut sinnerlugit ornillugit alakkarterpaat nutaanilu uuttortaavinnik Station Nordimi Kangaatsiamilu oktoberip qaammataani nappaallutik.

2017-imi ingerlanneqartut pingaarnerit:

2017-imi makku pingaarnerit ingerlanneqarsimapput:

- Imeqarfinni ingerlanneqartunik ingerlatsillunilu misissuinerit
- Maniitsumi imeqarfinnik misissuinerit
- Tasiilami imeqarfiup immernissaanut tatsinik aallerfiusinnaasunik misissuinerit
- Nuup Maniitsullu akornanni suliffisuaqarfiliortoqassappat imeqarfissanik misissueqqaarnerit
- GEM-imut atatillugu aamma pingaarnerit ilisimatusarfissanik pilersaaruisuussinerit
- Qaqortumi mittarfissamut atatillugu aammalu Kangaatsiap eqqaani misissueqqaarnerit
- Nuummi Qinngorpumi Siorarsiorfimmilu anorimik misissueqqaarnerit
- Imeqarfinnik silaannarmullu tunngasunik minnerusunik suliaqarnerit

1 Tasiilap erngup nukinganik inaallagissiorfianut erngup ingerlatissap kuunneranik uuttortaaneq. Assiliisoq: Dorthe Petersen

Ilisimasassarsiorneq: Silaannaq, Imeqarfissalerineq & Sermilerineq

Imeqarfinnik/erngup nukinganik innaallagissiorfi-usinnaasunik, silaannarmut avatangiisinillu tunngasunik suliaqartortagut 2017-imi ataatsimik ilaneqarput, ilisimasassarsiorartumik atorfinitsitsisoqarmat. Taamatut iliornikkut Asiamit sullitat suleqatigisallu ilisimatusarnermut sammisut iluini iluaquserneqarnissaannik siunertaa naammassineqarpoq.

2017-imi Asiaq silaannarmut, imeqarnermut sikulu aallaavigalugu sulianik assigiinngitsunik ingerlataqarpoq. Ingerlanneqartullu amerlanerit *Greenland Ecosystem Monitoring* –imut (www.g-e-m.dk) tunngassuteqarput, Asiarli paasisassarsiorluni Camp Century-mut Station Nordimullu ilisimasassarsiornermi aamma peqataavoq.

Zackenbergs-imilu Asiaq siullermeerluni timmisartuaraq inuttaqanngitsoq atorlugu misis-

suivoq. Taakku aamma nunap assilialionerni ator-neqartarput Ujarakullassuit qerrunnikut nikikiartornerinik misissuinerni. Taamatut soorlu ingerlatsisoqarpoq Nuup Kangerluani Kangerluarsunnguullu eqqaani sermeqarfimmi.

2017-imi ilisimasassarsiorluni ingerlanneqartunit arlalinnik naqitanngorlugit saqummiussanik suliaqartoqarpoq, soorlu assersuutigalugu atuagasiamut tusaamaneqarluartumut *Nature*-imut ilanngussisoqarluni.

2 2 Silaannarmik malittarinninnermi uuttortaavik Nuup Kangerluani. Assiliisoq: Angunnguaq Boassen

Camp Century silaannarmik uuttortaammik nappaaneq

3 Drone atorlugu Zackenbergimi silaannarmik misissuiviup eqqaani malittarinninneq. Assiliisoq: Jakob Abermann

Ilisimasassarsiorluni ingerlanneqartut:

- *Camp Century* GEUS, University of Fri-bourg aamma University of Wisconsin suleqatigalugit
- Thulep *eqqaani IceCliffs*, sermip siso-orneranik misissuineq
- Station Nordip eqqaani silaannarmik misissuinerit
- GINR suleqatigalugu Nuup Kangerluani immap silaannaallu suleqatigiinnerannik misissuineq
- Bjørneø-mi sermip sisoorneranik malittarinnineq. Tassani paasiniarneqarluni qerisuaannartumik ingerlasumik peqarner-soq
- Nuup Kangerluani angallammit silaannarmik uuttortaanerit paasiumallugu tamaani silaannap qanoq annertutigisumik nikerartarnera
- *Extreme events* 2016-imi siallerujussuarnermik aallaaveqarpoq. Taamanimi Nuup eqqaani Kangerluarsunnguami nuna annikitsukkuutaamik 800-joriarluni sisoorpoq
- *'Superimposed Ice* Kangerlussuarmi sermeqarfiup qanoq ingerlaneranut atasumik misissuineruvoq
- Nunatani sermimik puugaanngitsuni imeqarfinnik sumiissusersiulluni misissuineq.

Nunap assiliornerit aamma Nunap qanoq issusianik paasiniaanerit

Kort- aamma Geodatagruppi Kalaallit Nunaanni sumiiffinni illoqarfinnut nunaqarfinnullu atatillugu nutarterisarlunilu nunap assiliornerit suliaqartarpoq.

Nunap assingi atorlugit ilisimalikkat soorlu assersuutigalugu pilersarusiornerit atorneqartarput. Assersuutigalugulu makku suliarinerit atorneqartarlutik; nunaminertanik atugassanik, aatsitassanik misissuinissanut, pinngortitat illersornissaanik suliaqarnernut, sanaartugassanik pilersarusiornerit, nunap attavilersornissaanik suliaqarnernut, sillimaniarnermut tunngasut suliarinerit, nunaminertat sanaartorsiuffisussaangitsut aaliangersarnerit aammalu takornariaqarnernut tunngasunik suliaqarnernut tunngasut. Asiaq Namminersorlutik Oqartussat nuna pillugu paasisassanik pissarsiornermi qiterivaa oqartussaaffiillu suliaqqusai isumagisarlugit, siunnersuinerit ilitseruinerillu isumagisarpai, nunallu assingit sanasarluni, paasisutissanik tuniniaasarluni aammalu nunap immineq nunalluunniit allat atugassaannik suliaqartarluni.

Tunngaviusumik nunap assinga

Nunap assilerisut aammalu qarasaasiat atorlugit paasiniaaffigineqarsinnaasunik aqqissuisartut, 2017-imi illoqarfiit makku nunap assilialalerinerit nutarteriffigaat; Qaqortoq, Narsaq, Nanortalik, Paamiut aamma Uummannaq. Aammalu Uummannami, Upernavimmilu nunaqarfiit makkuusut nunap assilialalerineqarnerit nutarteriffigisimaat: Niaqornat, Qaarsut, Ikerasak, Saattut, Ukku-sissat, Illorsuit, Upernavik Kujalleq, Kangersuatsiaq, Aappilattoq, Tasiusaq, Nuussuaq, Kullorsuaq, Naajaat, Innaarsuit, Nutaarmiut aammalu Savis-sivik.

2017-imi aamma sulisut pineqartut timmisartuar-aq inuttaqanngitsoq atorlugu nunaqarfiit Uummannaq Upernaviullu eqqaaniittut assiliornerimavaat. Naatsorsuutigineqarporlu, timmisartuar-aq taaneqartoq atorlugu paasisutissanik pissarsiarnerit annertusarluarneqarsin-naalissasut, minnerunngitsumik sumiiffiit minnerit eqqarsaatigalugit. Timmisartuaqqamillu atuineq allatut uuttortaariaatsinut sanilliullugu silap qanoq inneranit aqunneqarnerujussuuvoq.

4 Timmisartuaqqamik qangattartitsinissaq piarsarneqartoq. Assiliisoq: Jens Gottlieb

Kuuffinnik nunap assiliuussinerit

Asiaq kommunit sullillugit kuuffiit nunap assiliornerit ikkussorlugit nutarterissaq, kommunillu pisussaaffiligaapput suliaqartuni Asiaq nalinginnaasumik akilerlugu atortassagaat. Taaneqartunillu suliaqartut 2017-imi kuuffiit nunap assilialarinerit sumiiffiit makku nutarteriffigivai: Nuuk, Qaqortoq aammalu Nanortalik.

Tunngaviusumik nunap assilialarinerit tunngasut allannguuteqartut

Nunap assiliornerit suliaqartut 2017-imi tunngaviusumik nunap assiliornerit teknologiikkut suleriaasiat allanngorpoq, taamatut iliornerit CAD format-imiit Geospatial Database-mut ikaarsartoqarmat. Nikinneq sulinerit uummarissaataasaaq, paasisutissanik katersuinnaanerulersitsissalluni, immikkuullarissunik suliaqarsinnaanerulersitsissalluni aammalu qarasaasiat atorlugit aasinnaasat iluini annertusaassalluni, aamma NunaGIS- ip atornerani.

2018-imut aningaasanut Inatsisissap suliarineqarnerata pingajussaarneqarnerani – aamma Grund-dataprogrammip saaffiginninnera aqutigalugu – Inatsisartut aaliangerpaat tunngavisumik nunamik assiliorneq Asiaq-p avataanit aallerfigineqarsinnaatilernissaa. Tamatuma kingunerisaanik Asiaq 1. januar 2018 aallernerfigalugu tunngaviumik nunap assilialiani tamanut takuneqarsinnaasunngorlugit aaneqarsinnaasunngorlugu saqqummiuttalissavai. Tamanna isumaqarpoq, immineq sullississutaasumik qarasaasiakkut nunap assinginik sullissineq ingerlalissasoq. Suliarlu tamanna 2018-ip ingerlanerani atuutsinneqalissaaq.

Tunngaviumik nunap assilialiap ammasumik kiffartuussissutinngortinnera nunarsuaq tamakerlugu ingerlatseriaatsinut naleqqussaaneruvoq taamatullu iliorneq inuiaqatigiit kalaallit iluaqatigilersussaassavaat inuiaqatigiinni aningaasaqarnermut pitsaasumik sunniuteqartussamik, soorlu assersuutigalugu inuussutissarsionermut all-artornissamik periarfissat pitsaanerulersinneqasapput sionratigullu paasissutissanik piniarsinnaanermi aporfiusartut piiarneqassallutik. Pisortat oqartussaaffeqarfii aammalu namminersorlutik inuussutissarsiortuusut akunnerminni paasisanik agguasseqatigiissinnaalissapput, nutaanik saqqummiunneqartussanik suliaqarsinnaalissallutik aammalu nunamik/pinngortitamik avatangiisiniittunik ilisimasaqarneq aallaavigalugu aqqissutaasinnaasunik ujartuisinnaali-sallutik.

Nunamik uuttortaaneq aamma Nunap sananeqaataanik misissuineq

Nunami uuttortaaneermik Geoteknikimillu suliaqartut sumiiffinni sulianik makkuninnga naam-massinittartuupput: Nunanik uuttortaaneerit nunallu immikkoortuisa qanoq ittuunerinik misissuineerit. Suliallu ingerlanneqartarput nunatsinni illoqarfinni, nunaqarfinni aamma sumiiffinni inuilaarsuarni ittuni.

Nunanik uuttortaaneerit suliarineqartut iluini ipput sanaartorfissanik, illuliorfissanik, aqqusinniorfissanik, ungasianiit kiassaaneerup aqqutissaanik il.il titartaassinerit. Entrepreneurit qaartiterisussallu atugassaani aallartiffissanik naleralersuisoqartarpoq allatullu bathymetrisk-imik uuttortaaneermik taaneqartunik suliarinnittoqartarluni, tassa tatsit sinerissallu qanittuini immap naqqisa qanoq ittuuneri ersersillugit suliarinnittoqartarluni. Silaannakkut timmisartuaraq qangattartitagaq atorlugu nunaminertat uuttortarneqartarput. Silaannarmut assiliinernut atatillugu allanik aamma misissuisoqartarpoq, soorlu portussutsinik, pisariaqarpat misissoqqinneqarsinnaasunik.

Geoteknik- aamma geofysiskimik misissuinerit ingerlanneqartarput aqqusinniortoqassatillugu, tulattarfiliortunilu umiarsualiviliortoqassatillugu, illuliortoqassatillugu il.il. Paasisat nunap qanoq ittuuneranunat nunaminertallu assakkaani qaarsut, ataani imeqarnerit aajuitsortaa-sullu qanoq innerinik misissuinerusarput, taakkulu kingorna atornerqartarlutik sannaviginiak-kap patajaassusi-anik oqimaassutsinik tiguisinnaassusiinik, qerinisamat malussarissusiinik il.il naatsorsuinerit. Taamaattut ilisimanissaat pingaaruteqarput, pilersaarusiornerit aallartissinnaatinnagit.

2017imi taaneqartunik suliarinnittartut piginnaasaqarfiit tunngavigalugit aggulunneqarsimapput. Taamaattumik uuttortaaneerit ilaat soor-

lu Savissivimmi Nukissiorfik sullillugu qangattartitagaq atorlugu uuttortaassunneqarpoq, Prins Christian Sundimi Telepost sullillugu nalinginnaasumik uuttortaasoqarluni, kiisalu Maniitsup, Sisimiut Aasiaallu eqqaanni sɔkabelip avannamut tallilernissaanut atatillugu uuttortaalluni misissuinerit ingerlanneqarlutik.

Nuummi Kommuneqarfik Sermersooq sullillugu georadar atorlugu sumiiffimmik misissuisoqarpoq, illoqarfiup allilerneqarnissaanut (Sisorarsiorfiup tungaanut) siullermeersumik misissuisoqarluni. Misissukkani paasiniarneqarput nunap qaavaniit qanoq ititigisuni qaarsaqarfiit innersut. Kiisalu Kalaallit Airports sullillugu sumiiffimmi, Nuup mitarfianik taallileriffissatut naatsorsuutigisaq nipimik aallartissisut atorlugu misissuisorneqarpoq.

Taaneqartullu saniatigut Nuummi geoteknikimik misissuisoqarpoq, nunap illuliorfiginiakkap qajannaassusia, qanoq katitigaanera qerinerimullu mianernassusia uuttortarlugit misissuiffiga-luni.

5 Prins Christianssund 2017. Assiliisoq: Qulutaq Kristiansen

Ungasianiit/silaannarmiit uut-tortaaneq

Ungasianiit aqunneqartumik misissuisartut 2017-imi ulapivissorput ilisimatusarluni, akiligaasumik sullissilluni siunnersuinermillu suliaasat soqutiginnarluninartut ingerlallugit.

Tamakkorpiaallu pequtugalugit Asiaq suleqatissamik nutaamik atorfinitsivoq taamallu taneqartutut suliaqartartut ataatsimik ilallugit.

Taneqartutullu suliaqartut suleqatigilluagaat tassaapput Aatsitassaqarnermut Naalakkersuisoqarfimmi Nunap qanoq issusianik misissuinerimi immikkoortortaqqarfimmi sulisuusut. Peqatigiillutalu Tunup Aavannaarsuani nunap assiliornerit aallartippagut, 2018-i tamaat suliaasasut. Nuna assiliorlunilu suliat siullersaat juullingitsiartooq tunniunneqarpoq.

2017-imi junip qaammataani Asiami sillimanisamat suliaqartuusut/piareersimatitaasut nunatta kitaani Karrat Isfjord-imi nuna sisoormat ikiuipput. Asiap ilutsinni immikkut ilisimasallit suliarortillugit aallartippai, oqartussaaffeqarfiit akornanni apeqqutinut atatillugu paasissutissanik ataqatigiissarisoritillugit, nunap assilialiortillugit aammalu aaliangiussassanut suliarinneqqinnisanullu atatillugu tunngavissanik katersuisillugit.

AP Møllerip misiligutaasumik ingerlatsitaa *Landkortlægning af Grønland* SDFE-p (Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering i DK) ataani ingerlanneqartumut atatillugu Asiaq portussusiler-sugaasumik aammalu orthomosaik-imik taallugit suliat nalilersornissaat isumagivai. Asiallu suliamut atatillugu SDFE attaveqarfigilluarpa.

Ukiariartulernerani Asiap ilisimatusarluni ingerlanneqartoq nutaaq, *Costal Mapping* (sinerissamik nunap assilialiussineq) aallartippaa, suleqatigalugit Pinngortitaleriffik aammalu DHI-GRAS. Ingerlatami Nunatta Tunuata Avannaani sinerissat assigiinngitsut tinittarnerilu misissuiffiqineqarput. Suliaq 2018-imi ingerlanneqarlunilu naammasineqassallunilu.

2017-ip naanerani Asiaq ESA (European Space Agency)-mit pisortatigoortumik ilisimasatusarfittut akuerineqarpoq. Schweiz-imilu ilisimatusarnermi suleqatigut (Gamma Remote Sensing), Universität Züring aammalu Oslomi Universiteti peqatigalugit ESA-mut qinnuteqaa-terput akuerineqarpoq. Pineqarput Kalaallit Nunaanni saputilersugaasumik tatsinik annertoqisumik misissuinigut. Ingerlanneqartoq Climate Change Initiative option 6 (CCI)-ip ataani ingerlavoq ukiullu marluk tulluuttut ingerlanneqartussaalluni.

6 Wollaston Land-ip Tunup Avannaarsuaniittup nunap assilialiinerina. Copyright Asiaq

Nunap qanoq issusia tunngavigalugu nunap attavilersorneqarnera

Ilisimalikkatut Asiaq katersugai piffissallu ingerlanerani katersorsimasai sullissanut, atuisartunut nunarpullu tamakkerlugu aaliangiisartunut ammarneqassapput. Taamaattumillu Asiaq nukippassuit atorpai geospatiel Infrastruktur-imik taaneqartoq atorlugu paasisatut pigilikkat iserfigiuminarsarlugu. 2017-imilu sassartillugit saqqummiunneqassapput Digitalisierungsstyrelsens Grunddataprogramimi ingerlatseqataaneq, nunatsinni tamanit atorneqarsinnaasumik GIS-imik pioreersumik atuisinnaaneq kiisalu aammalu ersittunngorlugu ammarneqassalluni NunaGis-imiut iserfissaq ullutsinnut naleqqussagaasoq. Aningasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalackersuisoqarfiup ataani nuna tamakkerlugu pilersaarusiortarfik qanimut suleqatigalugu – Asiaq 2017-imi aningaasanut inatsit aqutugalugiu suliaasanut kingullertut taaneqartunut ilassutinik aningaasali-iffigineqarpoq.

Asiarlu aamma GIS Greenland-imi (GIS)-mi tigumminittuullunilu aqutsisuuvoq. GIS Greenland ArcGis-imik akii unammillersinnaassuseqartoq atorlugu atuinissamut periarfissiivoq makkununga; Namminersorlutik Oqartussat ataanni immikkortorta qarfiusunut aamma kommuninut Nukisiorfimmullu. Taamaattumik ajornartuusimangi-laq aaliangiutis-sallugu, tunngaviumik paasisutissanik aqutsissutissaq ESRI tunngavigalugu ingerlasuus-sasoq – naak tamanna allanngorsinnaanngitsumik aaliangiussaannikkaluartoq.

Kalaallit Nunaanni geospatiel infrastrukturip alisaaniarnermut atatillugu nunalerinermi tunuliaqutaasutut ilisimasat katersornissaanni tamani tunngaviliunneqarsimavoq Nuna GIS-imut, tunngaviumik toqqortikkat aqutsissutaannut aammalu Asiaq GIS-ip apps-itaavanut nutaamut.

GIS Greenlandimullu Kalaallit Nunaanni GIS-imut pilersuisunut atorneqassaaq kortmaskiina, ATALS-gl-imik Asiamit taaguuserneqarsimasoq taannalu inaarsarlugu 2017-imi GIS-ilerisut nukippassuarnik atuisimapput.

Sulerulunnerup kingunerisai iluaqutissat 2018-imi pissarsiarineqartussaassapput, NunaGis nutaaq Grunddataprogramilu atuutilerpata. Pineqartummi atuutilerpata Asiaq kiisami NunaGis, ukiorpassuarni inuiaqatigiinnut sullissilluarsimasoq, qamillugu atorunnaarsissinnalisammagu. NunaGis-imi nutaami nunap assingi, nutaat angisuunngorlugit nutaamillu ilusilerlugit saqqummersinneqartalissapput, nunanik illoqarfiit/nunaqarfiillu akornanni malunnanngitsumik suleqatigiissitsinnaasumik, atuisunut ujarlerfigiuminartumik, atoruminartumik paasinarluartumillu.

Asiaq ukioq 2018

Kalaallit Nunaanni allannguutit annertuut ingerlapput geodatallu suuneri atorneqanerilu paasineqaraluttuinnarlutik. Pissutsit taamaattut Asi-amut annertusisanik piumasaqaasiipput eqqarsaatigalugit sullitanut, pisortanut ilisimasasarsiornermullu tunniussuinissat. Saniatigullu Asiaq sulillu arnerulissaaq ingerlatsinermilu pitsanngorsaassalluni ingerlatassat amerliartuinnartut aningaasassaqartikkumallugit.

Aatsitassalerinermut Naalakkersuisoqarfik qullersarisatut attaveqarfippit suleqatigilluarparput – sulilu suleqatigiinnerput, suliatigut, aqqis-suussaankkut inatsisillu tunngavigalugit, annertusartuarlugu. Asiap suli tamaviaarnerulluni sullis-sisutini qaffassarniarpai aammalu aatsitassalerinermut atatillugu siunnersuisarnini, tamatuma ataani aamma uuliasiornermut tunngasut eqqarsaatigalugit. Tamakkulu ingerlanneqas-sapput nunarput tamakkerlugu geodatamut suliniutiginiakkat iluini periusissiorfiginiakkat tunaartar-

isaat tunulliunnagit. Siunertaalluinnarpoq ukiumi nutaami Namminersorlutik Oqartussat Asiallu akornanni angusat tunngavigalugit isumaqatigiis-suteqartarnerup pisariaqaarunnaartinnissaa

Angusat tunngavigalugit isumaqatigiissut – aningaasartuutitut atasumik nalilersorneqarluartari-aqartoq, sullisissutinik nutarterinissamik pisari-aqartitsiviusoq, Asiap inatsisitigut tunngaviinik ammasumillu oqaloqatigiinnermik imaqartoq – natsorsuutigisanut naleqqussarlugu naammassin-ninnissamut aqqutissiuuttariaqartoq eqqarsaatiga-lugit ukiut tamaasa aningaasanut inatsit aqqutiga-lugu tapiissuteqarfigineqartarnek.

Kiisalu 2018 tassaassaaq ukioq, Asiap Kalaallit Nunaanni piunermini ukiunik 25-inngortorsiorfigalugu nalliuttorsiorfigisassaa. Tamanna ukiamut pissaaq qilanaarpugullu tamatuminnga tulluuttumik malunnartitsini-arnissarput.

[5 Qasigiannuani silap pissusaanik station-i Assiliisoq: Frederik Sommer](#)

Ukiumut nalunaarusiamut oqaasertaliussat

Asiap aningaasaqarniarnera

Asiap maanna suliamini sullississutimilu pingaarnersaasut iluini, ilisimasani katersinermini, suleriussaminik ilusilersuiniarnermini isertitallu amerlisarniarniarniarni periusissatut siunnerfigaa, sullissinermini allaffissornikkut pingasunut agguluinissaq, ukuusunut; aningaasaliissutit, niuernerpalaartumik ingerlatsinerit aammalu aningaasaliiffigineqarnerit, ukiumi angusatta natsorsornerani qiimaallannartutut atuarneqarsinnaasut. Ukiuni arlaqartuni kaaviaartitat aammalu Namminersorlutik Oqartussat ataani amigartoorutit 2014-imiit 2016-imut appariartoreersullu 2017-imi killormut saqeriarneq pivoq ukioq sinneqartoorfinngorluni.

Asiaq 2017-imi ukiut siuliinisullu suliffeqarfiup iluani tamarmi ulapeqaaq, naak oqilisaas-siniarluni sulisut marlunnik ilaneqaraluartut. Nutaanik atorfinitsitsinerit soraartoqarneralu peqqutigalugu akunnernik sullivissanik qimmuinerit aammalu aningaasarsianut qaffaatit assigiinngitsut aningaasarsiartitat iluini malunnartumik tamakkiisut iluini qaffariartitsipput.

2017-imi Asiaq pingaartillugu eqqummaariffigisimavaa aningaasartuutit appartinnissaat, suliarisat iluini aammalu ingerlatsinermut tunngasut iluini. Aamma ingerlatsinissatsinni atuilluarnikkut isertitsissutaasunullu eqqummaarinnikkut, ingerlaneq malunnarluartumik pitsanngoriartippaput. Taamaattumik Asiaq 2017-imi kaaviaartitai 17,6 mio. kr.-mut qaffariarput – tassa 2016-imi kaaviaartitanut sanilliullugit 6 mio.kr.t missinginik amerleriarlutik. Isertitatut allassimasut ilai tassaapput sullississutit, ukiumi nutaami aatsaat ingerlanneqartussat, kisianni ilarpaalui niuernerpalaartumik ingerlatsinerup annertusineraneersuupput minnerunngitsumik silaannarmik misissuinermut satellitillu aallaavigalugit ingerlattanut tunngassuteqartuullutik.

2017-imi Asiaq NunaGis-imik nutarterinissamut ilassutitut million krooninik tunineqarpoq, Asiaq piffissaq ungasinnerusoq isigalugu nuna tamakkerlugu sullissinerata annertusarlugulu aserfallatsaalior-nissaanut atuagaassanik. 2017-imilu sulisut marlunnik ilaneqarput. Siulleq tassaavoq GIS-imut atatil-lugu suleqatissaq aappaalu tassaalluni iliusimasassarsiornermik suliaqartuusooq, ilisimatusarnermit angusat nukittorsarumallugit, minnerunngitsumik *Greenland Ecosystem Monitoring-imik* taallugu ingerlanneqartumut atatil-lugu.

Pitsaasumik angusaqarnermut peqqutaasut ilaat tassaavoq atortussaasivimmik nalimmassaaneq (0,5 mio. kr.nik naleqartumik) aammalu Qiterliani inissiatit imminerisamik aningaasaatinut peernerit (2,1 mio. kr.-nik naleqartumik). 2017-imilu angusat imminerisamik aningaasaatinut pitsaasumik sunniuteqarput tamannalu pinngorluni ukiut pingasut tulleriit amigartooruteqartareernerup kingunera-tigut, ukiummi taakku suliffeqarfiup imminerisamik aningaasaataanik mangiaasimaqaat. 2014-ip naa-neraniilli tigussaasumik pigisat 17,4 mio. koruuniniit 2017-imi 7,7 mio. kr.-nut appariarsimapput. Piffissami aggersumi Asiaq qaammatit tamaasa tigussaasumik pigisat malittarissavai aaliangersimasumik missingersuusiaasut tunngavigalugit.

Toqqaannartumik ukiup affaani amigartooruteqarnermut atatil-lugu, Asiaq sipaarutit atorluaanerillu ingerlappai, suliat isertitsissutaasut tamaviaarfiginerulerlugit aammalu akiliisitsisarnermut tunngasut pitsaanagerumik ingerlatilerlugit. Ukiup affaani angusat pitsaannginnerannut atatil-lugu aamma aningaasartuutininik nalilersueqqissaarnerit ingerlanneqarput ersersikkumallugit ataatsimoorluni aningaasartuutininik ingerlatsinerup iluaqutai, ingerlatsinerup allannngortiternerata iluaqutaanera aammalu niuernerpalaartumik sullississutit annertusarnerisigut pitsaasumik sunniutaasussat. Ataatsimoorus-

samik aningaasartuutunik ingerlatsinermit atatillugu nalilersuinerit erseqqissisippaat, sulisut ataa-siakkaat ingerlatallu qanoq akeqarneri – tamatigut pingasunut immikkoortitaluni ingerlatsineq aqqutigalugu, tassa ukunununga immikkoortitaluni; aningaasaliissutit, isertitsissutitut aningaasaliiffigineqarnikkullu ingerlanneqartut.

Taamatut aningaasaqarnermik aningaasallu ingerlaarnerannik qulaajaanerit aammalu taakku iluini ingerlaatsit ersittunngortinneri pequtigalugit, erseqqilluinnartumik, missingersuusioriaaseq nutaaq – naatsorsuuserinermit atalluinnartoq – inerisarneqarpoq 2018-imullu missingersuusiornermi ator-neqalerluni.

Taaneqartoq atorlugu missingersuusiornermi sulisut akisussaasuusut pisortarlu sukkanerusumik eqqornerusumillu aningaasaqarnermik malinnaasinnaalerput piffissaatillugulu ilorraap tungaanut saqitsaasinnaalerlutik. Aningaasartuutunik misissuinerit aaqiiniutissallu naammassineqassapput 2018-imi kvartalimi siullermi.

Misissuinerimi ilaasut ilaat qullersarisarpullu, Aatsitassalerinermit Naalakkersuisoqarfik, angusat tunngavigalugit isumaqatigiissusiornissatsinnut iluaqutaalluarumaarput..

Aningaasaqarniarnermit atatillugu sulinitinni nutaanik sakkussaqaarluta, takunnissinnaassuseqaarluta periarfissaqaarlutalu, Siunissamilu siunnerfigisinnaavarput suli pitsaanerusunik paasissutissiisarnis-sarput sullissanut suleqatinullu – Kalaallit Nunaanniittunut allaniittunullu.

Aningaasaqarnikkut ineriartorneq

Ukiup naanerani suliffeqarfiup tamakkiisumik imminerisamik aningaasaatigisaai katillutik t.kr. 20.925-upput, taakkunanga t.kr. 18.735-it sinneqartoorutitut ukiup tullianut nuunneqartus-sanngortinneqarlutik. 2016-imi tamakkiisumik imminerisamik aningaasaatigisat t.kr. 19.889-iupput, taakkunanga ukiup tullianut t.kr. 17.698-it nuunneqarlutik.

Asiaq suliassanik annerusunik sinaakkusikkanik suliaqaraangami, ilaatigut aningaasaateqarfinit assi-giinngitsunit aningaasaliiffigineqartarpoq. Kisiannili nalinginnaasumik aningaasaateqarfinit tunnius-sassat suliap naammassinerata kingorna aatsaat tunniunneqartarlutik. Taamaattumik ukiut ilanni naatsorsuutit naammassineranni suli ikerinnaani ”erfattunik” aningaasaasaqartarpoq, naak anin-gaasartuutit ukiup naatsorsuusiorfiusup naanerani ilaareeraluartut.

Aningasartuutit qulaanilu aningaasaateqarfinit pisassat ingerlanerat ataqatigiissikkumallugit, Asiaq aaliangersimavoq pisassarisat neriorsuutigineqarsimasut ukiumut naatsorsuusiami pisassarisatut allallugit ilanngutereertarniarlugit, taamatut iliornikkut aningaasartuutit taakkunungalugu tapiissutigi-niakkat ukiumi naatsorsuusiorfiusumi ataqatigiissutut allassimaniassammata.

Ukiumut naatsorsuutit suliarineqarsimapput Namminersorlutik Oqartussat piginneqatigiiffinnut ati-mini ittunut naatsorsuusiorfiusut il.il nr. 25-imi 26. november 1998-imeersumi allassimasaat naaper-torlugit.

Isumarput malillugu naatsorsuusioriaaseq ator-neqarsimasoq naapertuuttuuvoq, taamatullu ilisumik ukiumut naatsorsuutit suliffeqarfiup pigisaanik akiitsuinillu, aningaasaqarnikkut inissisimaneramik aningaasallu ingerlaarnerannik eqqortumik takutitsillutik.

Ukiumut naatsorsuusiernerup naammassinerata kingorna pisut

Asiaq isumaqarpoq killiffiliinermi ulloq manna tikillugu pisoqatoqarnikuunngitsoq ukiumut natsorsuusiap allannguuteqarnissaanik pilersitsisinnaasunik. Naatsorsuutillu Inatsisartunut akuerisasangorlugit ingerlatinneqarput.

Nuuk, ulloq 19. marts 2018
Aatsitassanut Naalackersuisoqarfik

Jørgen T. Hammeken-Holm

Naalackersuisoqarfimmi qullersaq

Nuuk, ulloq 19. marts 2018
Asiaq

Bo Naamansen

Pisortaq

Kukkunersiusisup attuumassuteqanngitsup uppernarsaalluni atsiugaa

Kalaallit Nunaanni Inatsisartunut

Asiap ukiumut 1. januar – 31. december naatsorsuutai ingerlasut kukkunersiorpagut ilanngullugit aqutsisut atsiugaat, pisortap nassuiaasiaa, naatsorsuuseriaaseq atorneqarsimasoq, angusat naatso-rsorneri, oqimaaqatigiissitsineq, aningaasat ingerlaarsimaneri kiisalu nassuiaasiussat. Ukiumullu naatsorsuutit Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfinnut naatsorsuinissamik ilisimatitsissutaat malillugu suliarineqarsimapput.

Aqutsisut ukiumut naatsorsuummut atatillugu akisussaaffigisaat

Aqutsisut Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfiutigisaminnut eqqortumik takussutissiisumik uki-umut naatsorsuusiornissamik ilisimatitsissutaat naapertorlugu ukiumut naatsorsuusiortitsinissaq akisussaaffigivaat. Aamma akisussaaffigivaat pingaaruteqartunik kukkunertaqanngitsumik ukiumut naatsorsuusiornissaq, isumannaarumallugu, nammineq pisariaqartutut naliliinertik tunngavigalugu, suliffeqarfiup iluani pisariaqarsorigunikku nakkutillisoqarnissap pilersinnissaa akisussaaffigivaat., apeqqutaatinnagit kukkunerit piaaraluni piaarinaatsoornikkulluunniit pinngorsimasinnaaneri.

Kukkunersiusisup akisussaaffii

Uagut kukkunersiuusutut akisussaaffigaarput kukkunersiuinerput tunngavigalugu ukiumut naatsor-suutininik inerniliinissaq. Kukkunersiuineq ingerlapparput nunarsuaq tamakkerlugu kukkunersiuinermi suleriutsit nalinginnaasut atorlugit ilanngullugu kalaallit kukkunersiuinissamut inatsisaat. Tamanna piumasaqarpoq torersumik ileqqorissaartumillu kukkunersuinerup ingerlannissaanik aammalu pilersaarusiornissamik qaffasissumik isumannaarsinnaaqqullugu ukiumut natsorsuutit pingaaruteqartutigut kukkunertaqannginnis-saat.

Kukkunersiuinermi ilaavoq ukiumi naatsorsuusiordiusumi kisitsisit saqqummiunneqartut kukkunersiuinermik uppersaasiinnaasoqaqqullugu eqqortuunissaat. Kukkunersiuinermi ingerlanneqartut kukkunersiusisup immineq ilusilertarpai, aamma ilanngullugit navialisinnaanermut tunngasut ukiumut natsorsuusiami annertunerusunik kukkunneqanngi- tsunik naliliinissamut, apeqqutaatinnagit kukkunerit piaarinikkut piaarinaatsoornikkulluunniit pinngorsimasinnaaneri. Navialisinnaaneri naliilersornerini kukkunersiusisup naliilersussavaa suliffeqarfimmit pisariaqartinneqarnersoq ukiumut naatsorsuutit eqqortumik saqqummiussissutaanissaat isumannaarumallugu, illup iluani kukkunersiuisoqarnissaq, pisariaqarnersoq. Tamatumani siunertaavoq kukkunersiuinermik tunngaviusunut naleqquttuusumik ingerlatsinissaq, tassanili inernilerneqartussaangilaq taamatut ingerlatsineq naammat-tumik pitsaassuseqarsimanersoq. Kukkunersiuinermi aamma ilanngunneqartussaavoq, aqutsisut naatsorsuusiordiaatsimik toqqagaat naapertuuttuunersoq nalilissallugu, aqutsisut naatsorsuutininik nali-liinerat naleqquttuunersoq nalilissallugu kiisalu nalilerneqartussaavoq naatsorsuusiap, tamakkiisumik isigalugu, qanoq ittuunera.

Isumaqarpugut kukkunersiuinermi takusagut uppernarsaasiilluni naatsorsuutininik naliliinissatsinnut naammattut. Kukkunersiuinerlu akunnattuunganarsinnaasunik naammattuugaqarfiunngilaq.

Inernilineq

Isumarput naapertorlugu ukiumut naatsorsuutit suliffeqarfiup pigisai, akiitsui, 31. december 2017 ulloralugu aningaasaqarnikkut inissimanera aammalu angusat kiisalu aningaasat ingerlaarsimani 1. januarimiit 31. decemberimut ukioq 2017 Namminersorlutik Oqartussat atiminni piginneqatigiiffiit ingerlasut naatsorsuusiornissaannut ilisimatitsissutaat malillugit kisitsisit eqqortut saqqummiukkaat.

Nuuk, ulloq 19. marts 2018

Deloitte

Statsautoriseret Revisionsaktieselskab

Claus Bech

Naalagaaffimmit akuerisaasutut kukkunnarsiuisoq

Kukkunersiueriaaseq atorpeqartoq

Ukiumut naatsorsuutit Namminersorlutik Oqartussat atiminni suliffeqarfinnut naatsorsuusiornis-samut ilisimatitsissutaat naapertorlugu suliaapput.

Ukiumullu naatsorsuutit ukiup siuliani naatsorsuusioriaatsitulli ingerlanneqarput.

Angusat naatsorsorneri

Ilanngaaseereerluni kaaviaartitat

Ilanngaaseereerluni kaaviaartinneqartut iluini ipput isertitsissutaasumik sullissinerit. Ilanngaaseereerluni kaaviaartitat, suliat sulii ingerlanneqartut ilanngullugit, taakkulu akileeqqusissusior-nerup ullua tunngavigalugu naatsorsuunneqarlutik ilanngunneqartarput.

Aningaasartutit ingerlatanut attuumassuteqartut aningaasarsiarititaasullu

Ingerlatanut toqqaannartumik aningaasartuutit aningaasarsiarititaasullu ilanngunneqartarput apeqqutaatinnagu taakku isertitsissutaasumik imal. akilerneqarluni suliaanit tunngaveqarnerat.

Allaffissornermut aningaasartuutit

Allaffissornermut aningaasartuutit tassaapput allaffimmi sulisorisanut, pisortamut allaffimmullu aningaasartuutitut il.il tunngasut.

Nalikilliliinerit

Nalikilliliinerit pigisat attartussuseriumaagaannik naatsorsuussat tunngavigalugit assigiartumik nalikillilerneqartarput naleerunnissaasa tungaannut.

Aningaaserinerup iluani periarfissaasut

Tamatuma iluaniipput erniasiat ernianullu aningaasartuutit aammalu nalillit iluini iluanaarutisiat anaasalluunniit, nunat allat aningaasaat atorlugit nuussinernit pinngortut.

Aningaasaliissutit

Ukiumi aningaasaliissutaasut iluini ipput tamakkiisumik aningaasat annertussusiat, Asiaq aningaasanut inatsit aqqutigalugu ilassutaasinnaasut ilanngullugit pissarsiai. Aningaasaliissutaasunit nikingasutit ukiup tullianut angusat qanoq atorpeqarnerinut atasumik nuunneqartarput. Aaliangersimasumik ingerlatanut aningaasaliissutigineqartut ingerlatsinerimut inissinneqartarput.

Oqimaaqatigiissitsineq

Sanaartukkatut pigisat

Illuutit allallu sanatat, ingerlatsinerimut atugassat pequtillu pisinermi akii tunngavigalugit nalikillilerinermilu naleerutitsinermilu allanneqartut ilanngaatigalugit naatsorsuutini ilanngunneqartarput.

Pisinermi aki tassaavoq, pissarsinerimut atalluinnartumik aningaasartuutit atornissaanullu piareersaanermi aningaasartuutit ilanngullugit.

Nalikilliliinerimmi tunngavik tassaavoq pisinermi aki naleqarnerulertitsinerit ilassutigalugit ilanngaatigalugillu atorsinnaanerata naanerani sinneruttutut naliliunneqarsinnaasorineqartoq.

Assigiiaanik angissusiligaasunik nalikilliliinerni aallaaviusarpoq pigisap qanoq sivisutigisumik ator-
neqarsinnaanissaanik naatsorsuutigisat - ukiut:

Illuutit	50
Ininik attartortittakkanik aaqqissuinerit	5
Sanaartortitat allat, ingerlatsinermi atugassat pequtillu	3-10

Sanaartukkatut pigisat tunineqarpata naligititassaq tunngavigalugu nalikillilerneqartarput, tamanna
naatsorsuutini nalimit appasinnerutillugu.

Nioqutissaatit/pisiatut pigisat

Nioqutissaatit/pisiatut pigisat pisinermi akit tunngavigalugit nalilerlugit uuttorneqartarput, FIFO-
mik taallugu naatsorsueriaaseq atorlugu, imaluunniit, taanna nalikinnerutillugu, atorneqartarpoq
ilanngaatit peererlugit tunigaluarpat akitut pissarsiassatut naatsorsuuti-gineqartoq.

Pisinermi akimut ilaapput pissarsiarinerani akit tikisinnerinut aningasartutit ilanngullugit.

Ilanngaaseereerluni nalit naatsorsorneqartarput tassaasutut tunisinermi pissarsiarineqarsinnaa-sutut
naatsorsuutigisat ilanngaatigalugit atulernissaanut piareersaalluni aningaasartuutit, suliarinninnerit
pisariaqartussat pineqartoq tunineqarsinnaassappat.

Maanna ingerlanneqartut

Suliat maanna suliarineqartut pisinermi akit tunngavigalugit naatsorsorneqartarput ilanngaatigalugit
akiligassiissutaajumaartussat.

Maanna ingerlanneqartut oqimaaqatigiissitsinermi ilanngunneqartarput pisassarisatut akiitsorisa-
tulluunniit allallugit, apeqqutaatillugu ilanngaaseereerluni pineqartup nalinga plusimiinnersoq imal.
minusimiinnersoq.

Pisassarisat

Tunisinertigut sullissinikkullu pisassarisat ullormi naliusut tunngavigalugit naatsorsuunneqartarput
ilanngaatigalugit annaasaqarsinnaanermut illikartitat.

Ullulersorlugit inississugassat

Ullulersorlugit inissitassat pigisat ataanni inissinneqartut tassaapput aningaasartuutit, ukiup tulliani
naatsorsuuserinermut ilanngussaassasut. Taakkulu pisinermi akit tunngavigalugit uuttorneqarlutik
nalilerneqartarput.

Aningaaserinikkut pisussaaffigisat allat

Aningaaserinikkut pisussaaffigisat allat ilanngaatissat ilanngaatigalugit uuttorneqarlutik
nalilerneqartarput, taamatullu naliliinerit naliviusoq assigigajuttarpaat.

Allat aningaasaannik qallunaat aningaasanngortitsinerit

Allat aningaasaat tunngavigalugit nuussinerit qallunaat aningaasaatannut naatsorsuunnerini ullormi
nali aallaaviusarpoq.

Pisassarisat, akiitsorisat allallu inissiinerit allat aningaasaannik tunngaveqartut , ullormilu
oqimaaqatigiissitsiviusumi natsorsorlugit allanneqarsimannigitsut, naatsorsorneqartarput ullormi

nuussinermi nali tunngavigalugu. Piffissap akunnerani nalitigut nikingassutitut pinngortut, angusat naatsorsornerini aningaaserinermi inissitassatut naatsorsuunneqartarput.

Aningaasat ingerlaarnerisa naatsorsorneri

Aningasat ingerlaarneri toqqaannartuunngitsumik suleriuseqarluni saqqummiunneqartarput tassani takutinneqartarlutik aningaasat ingerlatsinermut, aningaasaliinernut aammalu suliffe-qarfiup tigussaasumik pigisaasa iluini ukiup aallartinnerani ukiullu naanerani ingerlaarneri.

Ingerlatsinermut atatillugu aningaasat ingerlaarneri naatsorsorneqartarput tassaasutut ingerlatsinermi angusat akiligaanngitsumik ingerlanneqartunut ingerlatsinermi aningaasat nikinnerinut nalimmassagaasut.

Ingerlatsinermut atatillugu aningaasat ingerlaartut aningaasaliinernut attuumassuteqartut iluini ipput sanaartukkanik ingerlatsinermi atortussatut pisiat tunisallu iluini akilerneqartut.

Ingerlatsinermut atatillugu aningaasat ingerlaartut aningaasaliissuteqarnermut tunngasut iluini ipput; taarsigassarsiat, akiitsunut ernialersugaasunut akilersuutit il.il. Tigussaasut iluini ipput tigussaasutut uninngatitat ilanngaatigalugit aningaaserivinnut akiliguasugaasatut taarsigassar-siarisimasat.

Angusat naatsorsorneqarnerat 1. januar - 31. december 2017

	Nass.	2017 DKK'000	2016 DKK'000
Ilanngaatissat peereerlugit kaaviiartitat	1	17.590	11.592
Suliniutinut toqqaannartumik aningaasartuutit	2	-5.744	-7.549
Suliniutinut toqqaannartumik akissarsiat	3	<u>-11.094</u>	<u>-9.439</u>
Ilanngatissat peereernagit angusat		752	-5.396
Pisiat	4	-1.771	-884
Iluarsaassineq aserfallatsaaliinerlu	5	-493	-587
Ingerlatsineq init sulisunullu inissiaq	6	-941	-1.145
Allaffissornermi akissarsiat	3	-3.331	-3.760
Sulisunut toqqaannangitsumik aningaasartuutit	7	-2.749	-2.750
Allaffissornermi aningaasartuutit	8	<u>-847</u>	<u>-796</u>
Nalikilliliinerit pitinnagit angusat		-9.380	-15.318
Nalikilliliinerit	9	<u>-867</u>	<u>-693</u>
Aningaasatigut isertitat/aningaasartuutit pitinnagit angusat		-10.247	-16.011
Aningaasatigut isertitat	10	3	11
Aningaasatigut aningaasartuutit	11	<u>-17</u>	<u>-21</u>
Piffissami angusat		-10.261	-16.021
Aningaasaliissutinit matussusiineq			
Piffissami aningaasaliissutit		<u>13.442</u>	<u>12.377</u>
Ilanngaatissat peereerlugit nikingassut		3.181	-3.644

Pigisat

	<u>Nass.</u>	<u>2017 DKK'000</u>	<u>2016 DKK'000</u>
Sanaartukkatigut pigisat tigussaasut			
Illuutit	12	2.613	4.576
Inimik attartukkamik nutarterineq	13	3.246	3.207
Ingerlatsinermut atortut pequttallu	14	820	853
Sanaartukkatigut pigisat tigussaasut katillugit		6.679	8.636
Sanaartukkatigut pigisat		6.679	8.636
Uninngasuutit		1.861	1.197
Uninngasuutit katillugit		1.861	1.197
Pilersaarutit ingerlareersut		4.287	733
Pilersaarutit ingerlareersut katillugit		4.287	733
Pissarsiassat			
Tunisaqarnermit pissarsiassat		4.593	4.891
Pissarsiassat allat	15	267	1
Isertitat aningaasartuutillu piffissamik killilikkat	16	490	572
Pissarsiassat		5.350	5.464
Uninngasuutit tigorianaanaat	23	7.719	9.309
Pigisat kaaviiartinneqarsinnaasut		19.217	16.703
Pigisat katillugit		25.896	25.339

Akiligassat

		2017	2016
	Nass.	DKK'000	DKK'000
Aningaasaatinut aningaasaliissutit aalajangersimasut	17	50	50
Sillimmatit pituttoorneqarsimasut	18	2.140	2.140
Sinneqartoorutit nuunneqartut	19	18.735	17.698
Nammineq aningaasaatit		20.925	19.888
Akiitsut bank-imut		35	69
Nioqutissanik kiffartuussissutinillu pilersuisut		1.717	2.165
Pisisartutsinniit akiliutaagallartut		0	200
Akiitsut allat	20	3.187	3.017
Isertitat aningaasartuutillu piffissamik killilikkat	21	32	0
Akiitsut akilerasuagassat		4.971	5.451
Akiitsut katillugit		4.971	5.451
Akiligassat		25.896	25.339

Aningaasat ingerlaarnerannik naatsorsuineq

	2017	2016
<u>Nass.</u>	<u>DKK'000</u>	<u>DKK'000</u>
Ingerlatsinermi angusat	-9.380	-15.318
Ingerlatsinermut aningaasaatit allannguutaat	22 <u>-4.551</u>	<u>-1.007</u>
	-13.931	-16.325
Ernianit isertitat tiguneqarsimasut	3	11
Ernianut aningaasartuutit akilerneqarsimasut	<u>-17</u>	<u>-21</u>
Ingerlatsinermi aningaasat ingerlaarnerat	-13.945	-16.335
Sanaartukkatigut pigisanik tigussaasunik pisiat	-1.054	-1.048
Sanaartukkatigut pigisanik tigussaasunik tunisat	<u>0</u>	<u>100</u>
Aningaasaliinermik ingerlatani aningaasat ingerlaarnerat	-1.054	-948
Aningaasat atoriaannaat allannguutaat	-14.999	-17.283
Nunatta Karsianit ilanngaatisat peereerlugit aningaasaliissutit	<u>13.442</u>	<u>12.377</u>
Piffissami akiliisinnaassutsikkut iluanaarutit	-1.557	-4.906
Uninngasuutit atoriaannaat 01.01.2017	<u>9.241</u>	<u>14.147</u>
Uninngasuutit atoriaannaat 31.12.2017	<u>7.684</u>	<u>9.241</u>

Nassuiaatit

	2017 <u>DKK'000</u>	2016 <u>DKK'000</u>
1. Ilanngaatissat peereerlugit kaaviiartitat		
TunSAT tiimit	7.416	6.249
TunSAT attartortitallu	1.515	946
Pisartagaqarneq nunallu assingi tunSAT	3.205	1.481
TunSAT takornartani sulineq	86	1.887
A'contomik akiligassaliornerit 31/12	1.629	294
Pilersaarutit ingerlareersut - illuartitallu	3.755	735
Akiligassalinnit annaasassatut ilimagisat	-16	0
	17.590	11.592
2. Suliniutinut toqqaannartumik aningaasartuutit		
Pilersuisut appasinnerit	2.945	3.045
EDB uuttortaanermilu atortorissaarutit	1.210	1.080
Umiatsiamik timmisartumillu attartorneq	1.409	901
Assartuineq il.il.	177	286
Pisiniarnermi atukkat	3	2.237
	5.744	7.549
3. Sulisoqarnermut aningaasartuutit		
Akissarsiat aningaasarsiallu	13.120	11.472
Akissarsianut tunniunneqareersussanut iluarsiiisutit	180	778
Soraarnerussutisiaqalernissamut akilersukkat	1.110	937
Inunnut aningaasartuutit allat	15	12
	14.425	13.199
Taakkunanga suliniutinut toqqaannartumik akissarsiat	11.094	9.439
Allaffissornikkut akissarsiat	3.331	3.760
	14.425	13.199
Agguaqatigiissillugit sulisut	27	24

Nassuiaatit

	2017 <u>DKK'000</u>	2016 <u>DKK'000</u>
4. Pisiat		
Uuttortaanermi atortut pisatallu elektroniskiusut	1.140	564
Maskiinat sakkuutillu	27	29
EDB - qarasaasiat	334	170
Allaffimmi pequtit il.il.	68	30
Tammaarsimanermut & isumannaallisaanermut atortut	<u>202</u>	<u>91</u>
	1.771	884
5. Iluarsaassinerit aserfallatsaliinerillu		
Uuttortaanermi atortut	113	69
Biilit	32	56
Atuinermi atugassat - toqqorsivik	310	346
Qarasaasianik iluarsaassinerit	35	114
Allaffimmi pequtit	<u>3</u>	<u>2</u>
	493	587
6. Ingerlatsineq init sulisunullu inissiat		
Ikummatissaq	246	250
Kalerrisaarutit isumannaallisaanerlu	89	47
Attartortitsinerimmi isertitat	-122	18
Aserfallatsaaliineq	600	685
Innaallagjaq	<u>128</u>	<u>145</u>
	941	1.145
7. Sulisunut toqqaannartumik aningaasartuutit		
AEB-mut, A/O-mullu akilersukkat	142	113
Atortorissaarutinut ajunngitsorsiat	104	87
Pikkorissarnerit ilinniaqqinnerillu	350	302
Sulisut nerisaqarnerat il.il.	75	107
Atorfinnik innuttassarsiuussinerit	372	298
Nutserneq pequtit	223	255
Ullormusiat sulinermullu atatillugu angalanerit	1.448	1.554
Ilaasortaanermut akiliutit	33	20
Utaqqiisaasumik ineqartitsinerit	<u>2</u>	<u>14</u>
	2.749	2.750

Nassuiaatit

	2017 <u>DKK'000</u>	2016 <u>DKK'000</u>
8. Allaffissornermut aningaasartuutit		
Allaffissornermut aningaasartuutit	78	51
PortoAllakkanik nassiussinermit akiliutit	4	9
Oqarasuaatit Internettilu	519	535
Atuagassiat atuakkallu	44	39
Eqqartuussissuserisumut kukkunersiuisumullu akissarsiaritit	131	98
Siunnersorti nittarsaassinerlu	46	21
Tunissutit naasullu	7	38
Sulisoqarnermi akiitsulinnut annaasat	17	0
Sullinneqarnermut akiliutit	<u>1</u>	<u>5</u>
	847	796
9. Nalikilliliinerit		
Init attartortit	282	270
Ingerlatsinermit atortut pequttallu	331	337
Illuutit	254	186
Atortuutit allat tunineqarnerini iluanaarutit/annaasat	<u>0</u>	<u>-100</u>
	867	693
10. Aningaasaqarnermut tunngasuni isertit		
Ernianit isertit, aningaaserivik	3	4
Aningaasat nalingata nikinganerat	<u>0</u>	<u>7</u>
	3	11
11. Aningaasaqarnermut tunngasuni aningaasartuutit		
Aningaaserivimmut aningaasartuutit	16	21
Aningaasat nalingata nikinganerat	<u>1</u>	<u>0</u>
	17	21

Nassuiaatit

	<u>DKK'000</u>
12. Illuutit	
Pisinermi akit 01.01.2017	6.170
Amerleriaatit	435
Ikileriaatit	<u>-2.720</u>
Pisinermi akit 31.12.2017	3.885
Nalikilliliinerit 01.01.2017	-1.594
Nalikilliliinerit	-254
Nalikilliliinerit ukiup naanerani	<u>576</u>
Nalikilliliinerit 31.12.2017	-1.272
Nalit naatsorsuutininut allanneqartut 31.12.2017	<u>2.613</u>
Nalit naatsorsuutininut allanneqartut 31.12.2016	<u>4.576</u>
13. Init attartortitat	
Pisinermi akit 01.01.2017	3.947
Amerleriaatit	<u>321</u>
Pisinermi akit 31.12.2017	4.268
Nalikilliliinerit 01.01.2017	-740
Nalikilliliinerit	<u>-282</u>
Nalikilliliinerit 31.12.2017	-1.022
Nalit naatsorsuutininut allanneqartut 31.12.2017	<u>3.246</u>
Nalit naatsorsuutininut allanneqartut 31.12.2016	<u>3.207</u>

Nassuiaatit

	<u>DKK'000</u>
14. Sanaartukkatigut pigisat tigussaasut	
Pisinermit akit 01.01.2017	9.220
Amerleriaatit	298
Ikileriaatit	<u>0</u>
Pisinermit akit 31.12.2017	9.518
Nalikilliliinerit 01.01.2017	-8.367
Nalikilliliinerit	-331
Nalikilliliinerit ukiup naanerani	<u>0</u>
Nalikilliliinerit 31.12.2017	-8.698
Nalit naatsorsuutitut allanneqartut 31.12.2017	<u>820</u>
Nalit naatsorsuutitut allanneqartut 31.12.2016	<u>853</u>

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	<u>DKK'000</u>	<u>DKK'000</u>
15. Pissarsiassat allat		
Akilerartarnermut Aqutsisoqarfik	145	0
Sillimmasiinermit pissarsiat	121	0
Sulisunut akiliussigallarnerit il.il.	<u>1</u>	<u>1</u>
	267	1

16. Aningaasartuutit/isertitat piffissamik killilikkat

Aningaasartuutit siumoortumik akilikkat	490	572
---	------------	------------

17. Aningaasaatinut akiliutit aalajangersimasut

01.01.1990-imi agguluerimut atatillugu Nunat-Tekimik aningaasaliissutit agguataarneqarput.

Misissueqqaarnerit pissarsiaat 50 t. kr.-nik annertussuseqarput.

Nassuiaatit

	2017 <u>DKK'000</u>	2016 <u>DKK'000</u>
18. Sillimmatit pituttorneqarsimasut		
Uninngasuutit 1. januar	<u>2.140</u>	<u>2.140</u>
	2.140	2.140
Sillimmatit pituttorneqarsimasut ima nassuiarneqarput:		
Illuut B2623 pillugu	<u>2.140</u>	<u>2.140</u>
	2.140	2.140
19. Sinneqartoorutit		
Uninngasuutit 1. januar	17.698	21.343
Aningaasaliissutit aningaasanut inatsit malillugu	13.442	12.377
Pigisanik appartitsineq	-2.144	0
Piffissami angusanit nuunneqartut	<u>-10.261</u>	<u>-16.022</u>
	18.735	17.698
20. Akiitsut allat		
Sulinngiffeqarluni akiliunneqarluni angalanermi tapiliussat	61	60
Aningaasartuutit akilerneqareersimasussat	74	72
Qaangiuttoornerit sulinerunerillu	1.482	1.098
Akissarsianut tunniunneqareersussanut iluarsiiisutit	0	348
Sulisut peqatigiiffiat	16	16
Sulisunut akiliussigallarnerit	0	12
Sulinngiffeqarnerisutitut pisussaaffiit	<u>1.554</u>	<u>1.411</u>
	3.187	3.017
21. Aningaasartuutit/isertitat piffissamik killilikkat		
Qularnaveequsiineq	32	0
22. Aningaassaait sulisitat allannguutaat		
Peqqumaataasivimmi uninngasuutini allannguutit	-664	1.556
Pissarsiassani allanngutit	-3.440	-2.675
Sullitanit siumoortumik akiliutini allannguutit	<u>-447</u>	<u>112</u>
	-4.551	-1.007
23. Aningaasaait tigorianaat		
Aningaasaait tigorianaat uninngasuutit	<u>7.719</u>	<u>9.309</u>
	7.719	9.309